

Değerlendirme / Publication Review

ÄBİŞ ÄLEMİ / MİR ABİŞA: ÄBİŞ KEKİLBAYEV ANSİKLOPEDİSİ I-II

Osman KABADAYI*

Modern Kazak edebiyatının gelişimine katkı sunan yazarlardan biri 2015 yılında vefat eden devlet adamı, şair ve yazar Äbiş Kekilbayev'dir. Edebî yolculuğuna Sovyet rejiminin hâkim olduğu yıllarda başlayan yazar, Kazakistan'ın bağımsızlığını kazandığı dönemlerde de kalem oynatmıştır. Edebiyatın şiir, öykü, roman, tiyatro, eleştiri gibi birçok alanında eserler vermiş olan yazarla ilgili Kazakistan'da yayımlanan iki ciltlik *Äbiş Älemi / Mir Abişa: Äbiş Kekilbayev Ansiklopedisi* bu yazının kaleme alınış sebebidir.

Modern Kazak edebiyatının önde gelen temsilcilerinden olan Äbiş Kekilbayev, 6 Aralık 1939 tarihinde Kazakistan'ın Mañğıstaw eyaletine bağlı Ondı köyünde dünyaya gelmiştir. II. Dünya Savaşı esnasında henüz çocuk yaştayken babasını kaybeden Äbiş Kekilbayev, ilk ve orta öğrenimini (1947-1954) Ondı'da, liseyi (1955-1957) ise Üştağan'da tamamlamıştır (Änes, 2020: 60).

1957 yılında Kazak Devlet Üniversitesi Filoloji Fakültesi Kazak Dili ve Edebiyatı Bölümüne yerleşen Kekilbayev, 1962 yılında bu üniversiteden mezun olmuştur (Änes, 2020: 80). Äbiş Kekilbayev, 1961-1965 yılları

Geliş Tarihi/ Date Applied: 02.03.2021

Kabul Tarihi/ Date Accepted: 20.09.2021

Makalenin Künyesi: Kabadayı, O. (2021). "Äbiş Älemi / Mir Abişa: Äbiş Kekilbayev Ansiklopedisi I-II". *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, 52, 521-530.

DOI: 10.24155/tdk.2021.195

* Dr., Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Türk Dili Bölümü, kabadayiosman@yandex.com Kırşehir / Türkiye.
ORCID ID: 0000-0002-1640-9439

arasında *Qazaq Ädebiyeti ve Leninşil Jas'* gazetelerinde editörlük, bölüm başkanlığı gibi hizmetlerde bulunmuş, 1965-1968 yılları arasında Kültür Bakanlığında yazı kurulu üyeliği, 1970-1975 yılları arasında *Kazakfilm* stüdyosunda baş editörlük, 1984-1986 yılları arasında Kültür Bakanı Yardımcılığı, 1986-1988 yılları arasında Kazakistan Yazarlar Birliği Sekreterliği, 1992-1993 yılları arasında *Egemen Kazakistan* gazetesinin Genel Yayın Yönetmenliği, 1993-1994 yılları arasında Kazakistan Cumhuriyeti Baş Danışmanlığı, 1996'da milletvekilliği, 1996-2002 yılları arasında ise Kazakistan Cumhuriyeti Parlamentosu Senatörlüğü görevlerini yürütmüştür (Änes, 2018: 6-7; Äbdiğaziyev, 2010: 260).

Yazın hayatına şiirle başlayan Kekilbayev, bunun dışında tiyatro, öykü ve roman türünde de eserler kaleme almıştır. 1962'de ilk şiir kitabı *Altın Şuwaq'*ı [Altın Işık] yayımladıktan uzun süre sonra 1999'da *Düniye Ğapıl* [Gafil Dünya] adlı ikinci şiir kitabını yayımlamıştır (Äbdiğaziyev, 2010: 261).

Şiirden sonra öykü ve roman türünde eserler kaleme almak isteyen yazar, üslubunu geliştirmek amacıyla Tolstoy, Çehov, Maupassant gibi dünyaca ünlü yazarların eserlerinden tercümeler yapmayı denemiştir (İbragim, 2010: 1132). 1966'da *Bir Şökim Bult* [Bir Tutam Bulut], *Küy* [Türkü], *Baygetori* [Yarış Atı], 1968'de *Bäseke* [Rekabet], 1971'de *Şıjıraw* [Uçurum], 1975'te *Qus Qanadı* [Kuş Kanadı], 1976'da *Hanşa Dariya Hikayası* [Derya Hanımın Hikâyesi], 1977'de *Şetkeri Üy* [Yörekentteki Ev], 1978'de *Bir Şoq Jiyde* [Bir Demet İğde] ve 1979'da *Avtomobil* [Otomobil] başlıklı uzun hikâyelerini² yayımlamıştır (Äbdiğaziyev, 2010: 261).

Kekilbayev'in Kazak edebiyatındaki asıl şöhretini kaleme aldığı tarihî romanları sayesinde kazandığı söylenebilir. 1969 yılında *Anızdın Aqırı* [Efsanenin Sonu], 1981'de *Ürker* [Ülker] ve 1984'te de *Eleñ-alañ* [Şafak Vakti] başlıklı romanlarını yayımlamıştır (İbragim, 2010: 1137). Yazarın tiyatro türündeki tek eseri *Abılay Han*, Kazak Hanlığını ve Kazak Hanı Abılay Han'ı konu edinmektedir. Edebî eserlerinin dışında yazarın makale, deneme, tenkit gibi türlerde de yazıları bulunmaktadır.

Kekilbayev'in bütün eserleri 1989 yılında önce iki cilt, 2013 yılında ise yirmi cilt hâlinde Jazuwşı Yayınevi tarafından bir araya getirilmiştir. 1999 yılında Ölke Yayınevi de Äbiş Kekilbayev külliyyatını on iki cilt hâlinde yayımlamıştır (Änes, 2018: 770).

Kazakistan'da Äbiş Kekilbayev'in hayatı ve eserleriyle ilgili hazırlanmış doktora ve doçentlik tezleri de bulunmaktadır. Söz konusu tezlerin künyeleri şöyledir:

1 Bu gazete günümüzde *Jas Alaş* [Genç Alaş] adıyla yayın hayatına devam etmektedir (Äbdiğaziyev 2010: 260).

2 Kazak edebiyatında "povest" ya da "hikayat" terimleri kullanılmaktadır.

- Ğubaydullin, S. (1995). *Kekilbayev Prozasının Tili* [Kekilbayev'in Nesir Türünden Eserlerinin Dili]. Filologiya Ğılimdarının Kandidatı Ğılımiy Därejesin Aluw Üşin Qorğalğan Dissertatsiya. Almatı.

- İsina, N. (1995). *Avtor i geroy v proze A. Kakıl'bayeva i S. Sanbayeva* [A. Kekilbayev ve S. Sanbayev'in Nesirlerinde Yazar ve Kahraman]. Dissertatsiya na soiskaniye uçenoy stepeni kandidata filologičeskikh nauk. Almatı.

- Mävlenov, A. (2005). *Qazirgi Qazaq Prozasındağı Mifopoetikalıq Sarındar (Ä. Kekilbayev, T. Älimqulov Şığarmaları Negizinde)* [Ä. Kekilbayev ve T. Älimqulov'un Eserleri Örneğinde Modern Kazak Düzyazısında Mitolojik Temalar]. Filologiya Ğılimdarının Kandidatı Ğılımiy Därejesin Aluw Üşin Qorğalğan Dissertatsiya. Almatı.

- Beysenbay, A. (2008). *Äbiş Kekilbayev Şığarmalarındağı Okkazionaldıq Qoldanıstar* [Äbiş Kekilbayev'in Eserlerinde Neolojist Kullanımlar]. Filologiya Ğılimdarının Kandidatı Ğılımiy Därejesin Aluw Üşin Qorğalğan Dissertatsiya. Astana.

- Düysenbayeva, J. Ä. (2009). *Kekilbayev Şığarmalarındağı Tarihi Tulğalar jäne Körkemdik Jiynaqtaw* [Kekilbayev'in Eserlerindeki Tarihi Kahramanlar ve Sanat Koleksiyonu]. Filologiya Ğılimdarının Doktorı Ğılımiy Därejesin Aluw Üşin Qorğalğan Dissertatsiya. Almatı.

- Abdrayev, M. (2010). *Äbiş Kekilbayevtiñ Publitsistikalıq Şeberligi* [Äbiş Kekilbayev'in Gazetecilikteki Mahirliğı]. Filologiya Ğılimdarının Kandidatı Ğılımiy Därejesin Aluw Üşin Qorğalğan Dissertatsiya. Almatı (Änes 2018: 775).

10 Aralık 2015 tarihinde hayatını kaybeden yazarla ilgili Kazakistan'da çeşitli anma toplantıları gerçekleştirilmiştir. Bunlardan biri de 26 Ekim 2019 tarihinde Al-Farabi Kazak Millî Üniversitesinin Filoloji ve Dünya Dilleri Fakültesinde düzenlenen sempozyumdur (Temirbolat vd., 2019).

Türkiye'de ise Äbiş Kekilbayev ile ilgili yapılan çalışmaların sayısı oldukça sınırlıdır. Kekilbayev'in *Efsanenin Sonu* ve *Ülker* başlıklı romanları 2002 yılında Türkiye Türkçesine aktarılmıştır (Kekilbayev, 2002). Söylemez, 2005 yılında yayımlanan ve Türk dünyası romanlarını ele alan çalışmasında Kekilbayev'in *Efsanenin Sonu* isimli romanını değerlendiren bir bölüm kaleme almıştır (2005: 91). Koç, İsina ve Korganbekov tarafından hazırlanan *Kazak Edebiyatı*'nın ikinci cildinde Kekilbayev hakkında bazı bilgiler ile bir öyküsüne yer verilmiştir (Koç vd., 2007). Bunların dışında Kekilbayev'i ve eserlerini konu edinen bir makale (İbragim, 2010), iki de yüksek lisans tezi bulunmaktadır (Akkoca, 2014; Bilir Kocatürk, 2016).

Kazakistan'da Kekilbayev üzerine yapılan çalışmalar arasında Dr. Ğa-

rifolla Änes editörlüğünde hazırlanan iki ciltlik *Äbiş Kekilbayev* ansiklopedisi ayrı bir öneme sahiptir. İlk cildi 2018 yılında yayımlanan ansiklopedinin ikinci cildi 2020 yılında Arıs Yayınları arasından çıkmıştır. Bu satırlarda değerlendirilecek söz konusu eserlerin künyeleri şu şekildedir:

1. Änes, Ğarifolla [Editör] (2018). *Äbiş Kekilbayev. Entsiklopediya. I Tom. Şıǵarmaşılıǵı*. Almatı: Arıs Baspası, 800 sayfa, ISBN 978-601-291-378-1.
2. Änes, Ğarifolla [Editör] (2020). *Äbiş Kekilbayev. Entsiklopediya. II Tom. Ömiri men Ortası*. Almatı: Arıs Baspası, 768 sayfa, ISBN 978-601-291-448-1.

Äbiş Kekilbayev. Entsiklopediya. Şıǵarmaşılıǵı (I. Tom)

Ansiklopedinin ilk cildinde Äbiş Kekilbayev’in sanatı ve eserleri ele alınmaktadır. Dokuz bölümden oluşan birinci ciltte sırasıyla şu bölümler yer almaktadır: *Poeziya* [Şiir] (11-76), *Proza* [Nesir] (77-288), *Dramaturgiya* [Tiyatro] (289-304), *Awdarmalar* [Çeviriler] (305-332), *Tarihi-Tanımdıq Tuwındılar* [Tarihî ve Kavramsal Çalışmalar] (s. 333-398), *Saparnamalar* [Gezi Yazıları] (399-424), *Maqalalar* [Makaleler] (425-734), *Qosımşalar* [Ekler] (735-767), *Bibliografiyalıq Körsetkiş* [Kekilbayev Bibliyografyası] (770-796).

“Poeziya” başlıklı birinci bölümde Kazak şiirinin tarihî gelişimi ele alındıktan sonra Kekilbayev’in çeşitli dergi ve gazetelerde yayımlanan, sonrasında ise şiir kitaplarına giren ve alfabetik olarak sıralanmış toplam 169 şiiri bu bölümde değerlendirilmiştir. Hangi şiiri hangi yılda ve ilk defa hangi dergide basıldı gibi soruların cevaplarını bu bölümde bulmak mümkündür. Söz gelimi *Adam Qolı Talay Jawdı Jayratqan* [İnsan Eli Nice Düşmanı Yerle Bir Etti] başlıklı şiir hakkında şu bilgilere yer verilmiştir: “Bu şiir ilk defa 25 Kasım 1962 tarihli *Leninşil Jas* gazetesinde ‘Adam Qolı’ başlığıyla yayımlanmış, daha sonra *Altın Şuwaq* başlıklı şiir kitabına girmiştir. On sekiz dizeden oluşan şiirin her bir dizesinde on bir hece bulunmaktadır. Şiirde ikiz kafiye kullanılmıştır. Bu şiirde herhangi bir sebepten dolayı şairin içe kapanıklığı ve kendisiyle dertleşmesi sezilmektedir.” (19-20).

“Proza” başlıklı ikinci bölüm kendi içinde *Ängimeler* [Öyküler], *Po-vest’ter - Hikayattar* [Uzun Hikâyeler] ve *Romanlar* olmak üzere üç kısımdan oluşmaktadır. Öyküler kısmında on üç öykü ele alınmış ve değerlendirilmiştir. Bu bölümde değerlendirilen öyküler şunlardır: *Ajar*³, *Aqırǵı Ayaldama* [Son Durak], *Aq Qayın* [Ak Kayın], *Awız* [Ağız], *Aş Böri*

3 Bu öykü Kazakçada “triptih” olarak adlandırılan bir üçlemedir. Göz Yaşı, Öç ve Kravat Satan Kızın Hikâyesi serilerinin başkahramanı Ajar isimli bir kadındır.

[Aç Kurt], *Jüнди Baraq* [Tüylü Barak], *En Baqıttı Kün* [En Mutlu Gün], *Esbolay*⁴, *Kerek Adam* [İhtiyaç Duyulan Kişi], *Mine, Keremet* [İşte (Bu) Harika], *Köldeneñ Kök Attı* [Bir Yabancı], *Orteke* [Dağ Keçisi], *Tasbağanıñ Şöbi* [Kaplumbağanın Yiyeceği]. Her bir öykünün açıklamasına geçilmeden önce öykü kahramanları tanıtılmış, sonra öykülerin bir değerlendirmesi yapılmıştır. Öykülerle ilgili değerlendirmeler yapılırken ara ara edebî terimlerle ilgili bilgiler verilmesi esere aynı zamanda bir edebiyat ansiklopedisi hüviyeti kazandırmaktadır. Bu bölümün ikinci kısmında aynı yöntemle yazarın on uzun hikâyesi değerlendirilmiş, üçüncü kısımda da yazarın tarihî romanları ele alınmıştır. Romanlar kısmının girişinde Kazak romancılığı⁵ ve Kazak edebiyatında tarihî romanlar hakkında kısaca bilgiler sunulmuştur. Bu kısımda ise Kekilbayev'in Emir Timur'u konu edinen *Añızdın Aqırı* romanı ile Kazak Hanlarından Abulhayr Han dönemini işlediği ve birbirinin devamı niteliğinde olan *Ürker* ve *Eleñ-alañ* romanları geniş çaplı bir incelemeye tabi tutulmuştur.

“Dramaturgiya” başlıklı üçüncü bölümde öncelikle Kazak tiyatrosu kısaca tanıtılmış, ardından Kekilbayev'in *Abılay Han* isimli oyunu üzerinde durulmuştur. Bu eser ilk defa *Jalın* dergisinde tefrika edilmiş daha sonra yazarın bütün eserlerinin bir araya getirildiği 12 ve 20 ciltlik külliyatlarda yer almıştır (s. 295). “Awdarmalar” bölümünde ise Kekilbayev'in düzyazı türünde eser yayımlamadan önce yapmış olduğu çevirilerden bahsedilmiş, söz konusu eserler tanıtılmıştır. Kekilbayev'in Kazakçaya kazandırdığı çevirileri arasında Shakespeare'den *Romeo ve Juliet*, *Kral Lear* ve *Coriolanus*, Max Frisch'ten *Don Juan'ın Eğlencesi*, Carlo Gozzi'den *Turandot*, Henrik İbsen'den *Hortlaklar*, Anton Çehov'dan *Vanya Dayı*, Guy de Maupassant'tan *La vie errante* ve *Pierre et Jean*, Tolstoy'dan *Savaş ve Barış*, Cengiz Aytmatov'dan *İlk Turnalar* ve Mostay Kerim'den *Ay Tutulması Gecesinde* gibi eserler yer almaktadır.

Kitabın “Tarihi-Tanımdıq Tuwındılar” bölümünde Kekilbayev'in eserlerinde geçen tarihî kişiler ile kaleme aldığı araştırma-inceleme türünden eserlerle ilgili bilgilere yer verilmiştir. Yazarın Mahambet Ötemisulı, İsatay Taymanulı, Jängir Han, Halel Dosmuhambetulı gibi bazı tarihî kişilikleri tanıttığı, 2004'te Arıs Yayınları arasından çıkan *Şandoz* [Yarışın Kazananı] isimli incelemesi, Kazakistan'ın batısındaki Mañğıstaw bölgesini tanıttığı ve 1979 yılında Kazakistan Kitabevi tarafından yayımlanan *Uyqıdağı Arıwdın Oyanıwı* [Uyuyan Güzelin Uyanışı] adlı kitabı, 2002 yılının Ağustos - Eylül aylarında *Egemen Kazakistan* gazetesinde yazı dizisi şeklinde yayımlanan ve aynı yıl Elorda Yayınları arasından kitap olarak

4 Aynı zamanda öykü kahramanının adı.

5 Mirjaqip Dulatulı'nın *Baqıtsız Jamal* (1910) isimli romanı Kazak edebiyatının ilk romanı olarak kabul edilmektedir (Änes, 2018: 240).

basılan *Talayğı Taraz* [Eski Taraz] adlı incelemesi bu bölümde yer verilen ve tanıtılan eserler arasındadır.

“Saparnamalar” bölümünde Kekilbayev’in gezi yazıları hakkında bilgiler sunulmuştur. Bilgileri verilen gezi yazısı türündeki eserler şunlardır:

Uya men Jebe [Yuva ile Ok]: Bu gezi yazısı, ilk defa 1968 yılında *Leninşil Jas* gazetesinde yayımlanmaya başlamış, 1995 yılına gelindiğinde *Aq Jelken* dergisinde aynı başlıkla yayımlanmaya devam etmiştir. Bu yazıda Rostov, Azak Denizi, Yalta, Ankara, Akdeniz, Beyrut, Şam gibi yerler anlatılmıştır.

Tıraw-Tıraw Tırnalar [Cıvıl Cıvıl Turnalar]: 1984’te Kazakistan Kitabevi Yayınları arasından çıkan eserde yazar Japonya izlenimlerini ele almaktadır.

Azat Elge Ağayın Köp [Bağımsız Ülkelerde Soydaşlar Çok]: Bu gezi yazısı ilk kez 7-8 Ekim 1992 tarihli *Egemen Kazakistan* gazetesinde yazı dizisi hâlinde yayımlanmış, daha sonra yazarın çok ciltli külliyyatlarına girmiştir. Yazıda Almanya ve Fransa izlenimlerine yer verilmiştir.

Kitabın en kapsamlı kısmı olan “Maqalalar” bölümünde Kekilbayev’in muhtelif tarihlerde çeşitli gazete ve dergilerde yazmış olduğu makale ve köşe yazıları değerlendirilmiştir. Başlıklarına göre alfabetik biçimde sıralanan bu yazıların önce künye bilgileri verilmiş, ardından ele aldığı konunun bir özeti yapılmıştır. Değerlendirmelerde zaman zaman Kekilbayev’in yazılarından iktibas edildiği göze çarpmaktadır.

“Qosımşalar” bölümünde yazarın baskısı yapılan bütün kitaplarının fotoğrafları ile künye bilgileri yer almaktadır. Ayrıca eserlerinin Rusça, İngilizce, Almanca, Ukraynaca, Estonca, Çekçe, Macarca, Bulgarca, Moğolca gibi dillerle Başkurtça, Özbekçe, Çuvaşça, Kırgızca, Tatarca ve Türkiye Türkçesi lehçelerindeki çevirilerinin fotoğraflarına da bu bölümde yer verilmiştir. Buna ek olarak aynı bölümde Kekilbayev’in eserlerinin basıldığı yayınevleri ve yazılarının yayımlandığı süreli yayınlar hakkında da bilgiler bulunmaktadır. Kitabın son bölümü olan “Bibliografiyalıq Körsetkiş”te ise Äbiş Kekilbayev’in bütün eserlerinin kronolojik bir bibliyografyasının verilmesinin yanı sıra Kekilbayev eserleri üzerine hazırlanmış tez, kitap, makale, bildiri türünden yayınların da bir bibliyografyasına yer verilmiştir.

Äbiş Kekilbayev. Entsiklopediya. Ömiri men Ortası (II. Tom)

Ansiklopedinin ikinci cildinde Äbiş Kekilbayev’in hayatı ele alınmaktadır. Bu ciltte yer alan bölüm başlıkları şunlardır: *Atatek, Ävlet, Otbası* [Soy, Sülale, Aile] (13-58), *Äbiş - Oqıwşı* (1947-1957) [Öğrenci Äbiş] (59-78), *Äbiş - Student* (1957-1962) [Üniversiteli Äbiş] (79-108), *Qazaq Ädebiyeti* (1961-1963) [Kazak Edebiyatı] (s. 109-126), *Leninşil Jas* (1963-1965)

[Leninci Genç] (127-154), *Mädeniyet Ministirligi (1965-1968)* [Kültür Bakanlığı] (s.155-184), *Sovet Ofitseri (1968-1970)* [Sovyet Subayı] (185-200), *Qazaqfilm Kinostudiyası (1970-1975)* [Kazakfilm Stüdyosu] (201-250), *Kompariyanıñ Ortalıq Komiteti (1975-1984)* [Kazakistan Komünist Partisi Merkez Komitesi] (251-294), *Mädeniyet Ministriniñ Orınbasarı (1984-1986)* [Kültür Bakanı Yardımcısı] (295-312), *Jazuwşılar Odağı (1986-1988)* [Yazarlar Birliği] (s. 313-346), *Tarih jäne Mädeniyet Eskertkişterin Qorğaw Qoğamınıñ Törağası (1988-1989)* [Tarih ve Kültür Eserlerini Koruma Komitesi Başkanı] (347-372), *Sındarlı Jıldar - Täwelsiz Qazaqstan (1989-1995)* [Kritik Yıllar ve Bağımsız Kazakistan] (373-470), *Qazaqstan Respublikasınıñ Mämleketik Hatşısı (1996-2002)* [Kazakistan Cumhuriyetinin Devlet Baş Danışmanı] (471-624), *Senat Deputatı (2002-2010)* [Senato Milletvekili] (625-710), *Qurmetti Demalısta (2011-2015)* [Haklı Bir Dinlenme] (711-742), *Jerleniw Räsimi (12.12.2015)* [Cenaze Töreni] (743-755), *Qazanama* [Vefat İlanları] (s. 756), *Tüyin Söz - Ğarifolla Änes* [Son Söz - Ğarifolla Änes] (757-760).

Kitabın “Atatek, Ävlet, Otbası” başlıklı birinci bölümünde Kekilbayev’in doğduğu yer, boyu (ruwı), soy ağacı, genel olarak Mañğıstaw bölgesinin tarihî mekânları hakkında ayrıntılı bilgiler sunulmuştur. Bu bölümde Kekilbayev’in akrabalarıyla ilgili tanıtıcı bilgiler ile onların fotoğrafları da yer almaktadır. “Äbiş - Oqıwşı ve Äbiş – Student” bölümlerinde Kekilbayev’in eğitim hayatı, öğretmenleri, sınıf arkadaşları tanıtılmıştır. Kitabın sonraki bölümlerinde yazarın yürütmüş olduğu görevler ve özel yaşamıyla ilgili detaylı bilgiler bulunmaktadır. Biyografi formatında hazırlanan ikinci cilt fotoğraflarla da desteklenmiş, yer yer tarihî mekânlar ve edebî şahsiyetlerle ilgili açıklayıcı bilgilere de yer verilmiştir.

Äbiş Älemi / Mir Abişa: Äbiş Kekilbayev Ansiklopedisi başlıklı iki ciltlik bu eserin Kazakistan’da Kekilbayev üzerine yapılan en kapsamlı çalışma olduğu söylenebilir. Özellikle Stalin sonrası Sovyet kültürünün sanat ve edebiyatla beslenen temsilcileri Kazakçada “alpısınşı jıldıqtar” [1960 Kuşağı] olarak adlandırılmaktadır. 1960-1980 arası Kazak kültüründe sanatsal gelişme ve başarılar bu ‘60 Kuşağına atfedilmektedir. Äbiş Kekilbayev, ‘60 Kuşağının lideri olarak ön plana çıkmaktadır. Kitabın editörü Ğarifolla Änes’ten edindiğimiz bilgiye göre *Äbiş Älemi / Mir Abişa: Äbiş Kekilbayev Ansiklopedisi*’nin üçüncü cildinde 1960 kuşağının önde gelen temsilcilerine yer verilmesi planlanmaktadır. Böylece *Äbiş Kekilbayev Ansiklopedisi*’nin tamamlanması tasarlanmaktadır. Arıs Yayınevini ve editör Ğarifolla Änes’i özverili ve titiz çalışmalarından dolayı kutluyorum.

ЕК:

Kaynakça

- Äbdiğaziyev, Baltabay (2010). *Qazaq Ädebiyeti. Entsiklopediyalıq Anıqtamalıq*. Almatı: Aruna Baspası.
- Akkoca, Duygu (2014). *Abış Kekilbayulı'nın 'Ülker' Romanı Örneğinde Kazak Türkçesinde Yapıları Bakımından Zarf-Fiiller*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde: Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Änes, Ğarifolla [Editör] (2018). *Äbiş Kekilbayev. Entsiklopediya. I Tom. Şığarmaşılgı*. Almatı: Arıs Baspası.
- Änes, Ğarifolla [Editör] (2020). *Äbiş Kekilbayev. Entsiklopediya. II Tom. Ömiri men Ortası*. Almatı: Arıs Baspası.
- Bilir Kocatürk, Hatice Özge (2016). *Abış Kekilbayev Hayatı, Edebî Kişiliği ve Seçilmiş Hikâyeleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir: Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- İbragim, Damira (2010). "Modern Kazak Edebiyatının Temsilcisi Abış Kekilbayev'in Hayatı ve Eserleri Üzerine", *Turkish Studies*, 5/2, 1121-1145.
- Kekilbayev, Abış (2002). *Efsanenin Sonu*. (Aktaran: Aynagül Daniyarova). İstanbul: Da Yayıncılık.
- Kekilbayev, Abış (2002). *Ülker I-II*. (Aktaran: Dinara Düysebayeva). Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları.
- Koç, K., İsin, A., Korganbekov, B. (2007). *Kazak Edebiyatı I-II*. İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık.
- Söylemez, Orhan (2005). *Türk Dünyası Edebiyatları: Roman I*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Temirbolat, A. B., Käribozov, E. K., Dosanova, N. J. [Editörler] (2019). *Äbiş Kekilbayev - Zamananın Zağğar Tulğası attı Halıqaralıq Ğılımiy-Praktikalıq Konferentsiyanıń Materiıaldarı*. Almatı: Qazaq Universiteti.